

мічної моделі розвитку необхідно не лише збільшувати зацікавленість в освіті, а й підвищувати її якісний рівень.

За даними Організації економічного співробітництва і розвитку, вища освіта в країнах Європи підвищує рівень доходів дипломованих фахівців у півтора-два рази. Відсутність такої кореляції в Україні накладає відбиток на мотивацію студентів при здобутті вищої освіти. Диплом, на жаль, розглядається лише як формальне підтвердження рівня освіти, а не як свідчення справжньої професійної кваліфікації. Невдоволення студентів українських ВУЗів здебільшого стосуються занадто високої теоретичної спрямованості навчальних курсів, недостатніх можливостей, щодо розвитку практичних навичок, обмеженої можливості вибору навчальних дисциплін, застарілих дидактичних методів навчання, недостатньої матеріально-ресурсної бази навчального процесу, а також відсутності фінансової підтримки для програм навчання за кордоном.

Модернізація освіти невідривно пов'язана з студентоцентрованим навчанням, який з'являється в науковому просторі у зв'язку з болонськими перетвореннями системи вітчизняної освіти. Під час студентоцентрованого навчання викладач покликаний забезпечити як збереження свого рольового статусу, так і вищий рівень консультування і мотивування тих, хто навчається. Це передбачає високу мотивацію студентів до навчання, яка формується не лише в академічній сфері. Студентоцентроване навчання стимулює розвиток методичного, організаційного та технологічного забезпечення, а також зміну ролі викладача. Студентоцентрована освіта з її акцентуацією на набуття протягом навчання відповідних компетентностей жодною мірою не суперечить таким перевагам вищої освіти, як фундаментальність і універсальність.

Таким чином, перше й основне завдання модернізації освіти полягає у реформуванні всієї освітньої системи на основі утвердження принципу студентоцентризму, як базового в організації навчального процесу і всієї системи стосунків у освіті, навчальному закладі, зокрема між тим, хто навчає і тими, хто навчається. По-друге, необхідно організувати всю систему освіти в Україні на основі компетентнісного підходу. Навчальні плани та програми необхідно формувати відповідно до компетенцій студента, а не на основі «предметоцентризму». По-третє, надання реальної автономії кожному навчальному закладу і свободи викладачеві.

Література

1. Гуревич Р. С. Інформаційно-комунікаційні технології в професійній освіті майбутніх фахівців / Р. С. Гуревич, М. Ю. Кадемія, М. М. Козяр; за ред. член-кор. НАПН України Гуревича Р. С. – Львів: ЛДУ БЖД, 2012. – 380 с.
2. Мачуліна І. І. Форми мережевої інтеграції науки, освіти і бізнесу // Методологія, теорія та практика соціологічного аналізу сучасного суспільства. – 2011. – Вип. 20. – С. 123–127.
3. Ситуаційна методика навчання: український досвід: Збірник статей / Упор. О. Сидоренко, В. Чуба. – К.: Центр інновацій та розвитку, 2001. – 256 с.
4. Удовіченко Г. М. Компетентнісний підхід як складова «студентоцентрованої освіти» [Електронний ресурс] — Режим доступу: http://www.rusnauka.com/1_NIO_2012/Pedagogica/2_97735.doc.htm

Щукіна Е.І., к.пед.н., доцент,
завідувач кафедри іноземних мов ФЕФ

СУЧАСНІ ПІДХОДИ ДО ПОБУДОВИ ОСВІТНІХ ПРОГРАМ

Умови сучасного життя, стрімке зростання потоку нових знань, практичне стирання проміжного періоду від отримання нових знань до їх використання змушують інтенсифікувати пошук нових засобів навчання, якісних змін і розвитку освіти. З набуттям чинності нового Закону України „Про вищу освіту» почався сучасний етап реформування вітчизняної освітньої системи. Вища школа України масово перейшла на нові освітні стандарти. Сучасна парадигма вищої освіти передбачає такі ключові положення: студентоцентроване навчання (student-centered education); навчання, орієнтоване на вихід (output-oriented study programme); компетентнісний підхід у побудові та реалізації навчальних програм (competence-based approach); навчання, орієнтоване на результати (result-based education) [1].

Студентоцентроване навчання розглядається як у контексті побудови, так і реалізації освітніх програм. Сучасна парадигма освіти передбачає перехід до студентоцентрованого підходу, який є основоположним принципом болонських реформ у вищій освіті та зміщує акценти в освітньому процесі з викладання (передачі знань) на навчання (активну освітню діяльність студента). Студент стає центральною фігурою освітнього процесу. Від пасивного сприйняття та запам'ятовування навчальної інформації студент повинен стати активним учасником процесу, зда-

тним найкращим способом виконувати поставлені завдання. Студент виступає повноправним суб'єктом відносин, бере на себе долю відповідальності за навчання.

Головною принциповою відмінністю нового підходу був проголошений не традиційний «знанневий», а компетентнісний підхід до розробки програм навчання. Це зрушення означає трансформацію системи вищої освіти у напрямі більшої адаптації до світу праці в довгостроковій перспективі, а також до освоєння освіти впродовж усього життя. Компетентнісний підхід як *методологічна основа* забезпечення цілей, змісту і якості вищої освіти є ключовим інструментом реалізації Болонського процесу та за своєю сутністю є студентоцентрованим. Обов'язковим елементом нових освітніх програм став перелік компетенцій, якими повинні володіти випускники в результаті засвоєння таких програм. Саме в навчальних програмах важливо забезпечити поєднання і збалансованість розвитку компетенцій майбутнього фахівця.

Складовою болонського пакета освітніх реформ є результати навчання, які розглядаються як сукупність компетенцій, які визначають, що саме студент буде знати, розуміти або буде спроможним зробити після завершення процесу навчання. Знання, розуміння та здібності стають головним підсумком освітнього процесу, а не засоби та методи навчання, що використовує викладач для досягнення цих результатів, відбувається зміщення акцентів з викладача на активну освітню діяльність студента.

Таким чином, узагальнюючи викладене, можна стверджувати, що саме в навчальних програмах важливо забезпечити поєднання і збалансованість застосування зазначених ключових положень, що буде сприяти формуванню сучасного фахівця нової генерації.

TUNING: Educational Structures in Europe – [Електронний ресурс] / Режим доступу: <http://www.unideusto.org/tuningeu/>

*Ямборко Г. А., к.е.н.,
професор кафедри обліку в кредитних і
бюджетних установах та економічного аналізу*

МОДЕРНІЗАЦІЯ ПРОГРАМИ НАУКИ «АНАЛІЗ ГОСПОДАРСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ» В КОНТЕКСТІ СТУДЕНТОЦЕНТРОВАНОЇ ОСВІТИ

За умов членства України у Болонському процесі виникає необхідність модернізації освіти за прикладом європейських країн і запровадження сучасних концепцій освітніх програм вищої школи на засадах людиноцентризму. Підпорядкованість філософії і методології освіти за Болонським процесом передбачає запровадження компетентнісного підходу в узгодженості з результатами навчання, як основних компонентів студентоцентрованого навчання на протигагу предметоцентризму. Важливою умовою осучаснення вищої освіти на засадах студентоцентризму є оновлення освітньої програми. Саме програма навчальної дисципліни потребує чіткості й впорядкованості, а це вимагає несуперечливості початкових суджень, які викристалізовані у вигляді термінів, догм, визначених і чітко сформульованих правил. Тобто, наявна потреба вищої школи у практичності та зручності навчальних програм породжує постійні спроби їх модернізації та систематизації, але при цьому необхідно звільнитися від загадковості, розмаїття підходів та імпровізацій. Однією із навчальних дисциплін, яка покликана виховати компетентного спеціаліста, є «Аналіз господарської діяльності». Професійні компетенції бухгалтера-аналітика мають специфіку, поєднують знання і навички, необхідні для реалізації професійної діяльності й певних посадових обов'язків. Враховуючи специфіку професійної діяльності аналітика у сучасних умовах важливо сформувати оновлену програму навчальної дисципліни, доречно інтегрувати вимоги ринку праці та упорядкувати компетенції і результати навчання. Зазначимо, що студентоцентроване навчання актуалізує послідовну та композиційно логіку: компетентнісного підходу, результатів навчання студента і кваліфікацію випускника вищої школи. Компетенції є метою навчальних програм, а результати навчання формуються викладачами на рівні окремої дисципліни для набуття компетентностей тими, хто навчається. У визначенні результатів навчання ключовими є два аспекти, насамперед, це формалізація компетентностей і узгодженнями з ними є результати навчання, а, потім, на основі одержаних оцінок здобувачу визнають його кваліфікацію. Як підкреслює Ю. М. Рашкевич [1], необхідно чітко усвідомлювати, що для отримання кваліфікації здобувач освіти має досягти запланованих результатів навчання та присудження кваліфікації. Кваліфікація – це офіційне визнання того, що здобувач освіти досяг запланованих результатів навчання і набув відповідних компетентностей [2]. Логічним розвитком такого підходу є нове трактування пріоритетності розвитку професії аналітика, що обумовлено запитами ринку праці. Проблеми сьогодення щодо модернізації і удосконалення науки «Аналіз господарської діяльнос-